

LUNDS UNIVERSITET

Medicinska fakulteten

Arbetsterapeutprogrammet

Arbetsterapeutiska åtgärder som kan främja elevers delaktighet och lärande i skolan.

-En litteraturöversikt om arbetsterapi i skolan.

Författare: Heidi Schöbel & Sofie Ströhm

Handledare: Lisbeth Nilsson

Datum 13-01-2020

Kandidatuppsats

Adress: Institutionen för Hälsovetenskaper, Arbetsterapi och aktivitetsvetenskap, Box 157, S-221 00 Lund

LUNDS UNIVERSITET

Medicinska fakulteten

Arbetsterapeutprogrammet

13-01-2020

Arbetsterapeutiska åtgärder som kan främja elevers delaktighet och lärande i skolan.

-En litteraturöversikt om arbetsterapi i skolan.

Heidi Schöbel & Sofie Ströhm

Abstrakt

Bakgrund: Idag mår och presterar barn allt sämre i skolan. Det saknas ofta ett varierande arbetssätt och det finns brister i individanpassningar samt i att tillgodose elevers individuella behov utifrån ett delaktighets- och aktivitetsperspektiv.

Syfte: Syftet med studien var att undersöka arbetsterapeutiska åtgärder som kan främja delaktighet, sociala färdigheter och lärande för skolpliktiga grundskoleelever i Sverige.

Frågeställning:

- Hur påverkas elevens delaktighet och lärande av professionernas samarbete och rollförståelse?

Metod: Studien är en litteraturöversikt som inkluderar tretton artiklar. Den data som samlades in analyserades genom både en latent och manifest innehållsanalys. Genom analysen framkom tre huvudteman.

Resultat: Arbetsterapeuter kan bidra med flertalet åtgärder för elever med olika problematik i skolan för att främja deras delaktighet, lärande, sociala färdigheter och sensoriska svårigheter genom olika strategier. Komponenter som kunde påverka åtgärderna var begränsningarna eller möjligheterna i skolmiljön. När det fanns rollförståelse och ett välfungerande samarbete mellan arbetsterapeuter, lärare, föräldrar och andra professioner, var arbetsterapeuten en uppskattad resurs i skolan.

Slutsats: Arbetsterapeuternas kompetens kan ha en betydande roll för elevers lärande och delaktighet. En avgörande faktor för ett välfungerande samarbete är kunskap och förståelse för varandras roller och professioner.

Nyckelord: Delaktighet, strategier, arbetsterapi, skola, samarbete, skolmiljö.

Adress: Institutionen för Hälsovetenskaper, Arbetsterapi och aktivitetsvetenskap, Box 157, S-221 00 Lund

LUND UNIVERSITY
Faculty of Medicine

Arbetsterapeutprogrammet

13-01-2020

Occupational therapy interventions that can promote student learning and participation in school.

-A literature review on occupational therapy in schools.

Heidi Schöbel & Sofie Ströhm

Abstract

Background: Today children feel and perform poorly in school. Due to shortcomings in individual adaptations, in varying ways of working and to meet students' individual needs from a participation and activity perspective.

Aim: This study investigates occupational therapy interventions that can promote participation, social skills and learning, for students in primary schools in Sweden.

Specific question:

- How can the collaboration and role understanding between the different professions affect student's participation and learning?

Method: This study is a literature review that included thirteen articles. The collected data was analysed through both latent and manifest content analysis. The analysis revealed three main themes.

Results: Occupational therapists can contribute with interventions for students in school to promote their participation and learning. Components that could influence the intervention outcome were the possibilities and limitations in the school environment. When there was a role understanding and a well-functioning collaboration the occupational therapist was a valued resource in school.

Conclusion: The competence of occupational therapists can play a significant role in student learning and participation. Crucial factors for a successful collaboration are knowledge and understanding of each other's roles and professions.

Keywords: Participation, Strategies, Occupational therapy, School, Collaboration, School environment.

Bachelor thesis

Department of Health Sciences, Occupational Therapy and Occupational Science, Box 157,
S-221 00 Lund

Förord

Vi vill rikta ett stort tack till vår fantastiska handledare Lisbeth Nilsson. Hon har varit väldigt engagerad och stöttande igenom hela processen. Du har inspirerat oss och hjälpt oss att fortsätta kämpa framåt. STORT TACK!

Innehållsförteckning

<i>Inledning</i>	6
<i>Bakgrund</i>	7
Skolsituationen i nuläget	7
Arbetsterapi barn och ungdomar	7
Begreppet delaktighet	9
Delaktighet och lärande i skolan	9
En teori inom arbetsterapi som kan vägleda åtgärder i skolan	9
Problemformulering	10
<i>Syfte</i>	11
<i>Frågeställning</i>	11
<i>Metod</i>	11
Design	11
Urval	11
Datainsamling	12
Dataanalys	13
Forskningsetiska avvägningar	13
<i>Resultat</i>	13
Arbets terapeutiska åtgärder	15
<i>Sociala utmaningar</i>	15
<i>Problemlösning en viktig förmåga</i>	16
<i>Aktivitet främjar delaktighet och lärande</i>	16
Skolmiljöns betydelse	17
<i>När miljön blir ett hinder</i>	17
<i>När miljön möjliggör</i>	18
Faktorer som påverkar samarbete	18
<i>Kommunikation en viktig del</i>	18
<i>Föräldrarnas betydelse</i>	19
<i>Ömsesidig rollförståelse</i>	19
<i>Arbets terapeuten en konsulterande roll</i>	19
<i>Tidsfaktorn</i>	20
<i>Diskussion</i>	20
Resultat diskussion	20
Metoddiskussion	22
Vidare forskning	24
<i>Slutsats</i>	24
<i>Referenslista</i>	26
<i>Bilaga 1</i>	32
<i>Bilaga 2</i>	33
<i>Bilaga 3 Artikelmartris</i>	35

Inledning

Sveriges arbetsterapeuter (2016) belyser att arbetsterapi borde vara en naturlig del av elevhälsan i Sverige i likhet med länder som England, Australien, USA och Nya Zeeland. Detta då arbetsterapeuter besitter resurser och kunskaper som kan hjälpa eleverna att nå målen i skolan, vilket ligger i linje med WFOT:s ”position statement” rapport (World Federation of Occupational Therapists [WFOT], 2016). I denna beskriver de den globala policyn som innebär att skolor bör samarbeta med arbetsterapeuter för att kunna vara inkluderade på alla nivåer. Genom kunskap om aktivitet, delaktighet och samarbete kan arbetsterapeuten vara en nyckelfaktor i förhållandet mellan elever, föräldrar och lärare. Samarbetet gynnar alla involverade och leder till ökad delaktighet och välmående för eleven.

Skolan är en plats där barn och ungdomar spenderar en stor del av sin tid från förskoleklass till gymnasium. Utbildningen är en viktig del för barns framtida möjligheter till vidare studier och arbete som kopplas till en god hälsa (Hemmingsson, 2016). Samtidigt visar många studier att barn mår allt sämre och har försämrade resultat i skolan. Skolan saknar modeller för att förstå elevernas behov utifrån ett aktivitets- och delaktighetsperspektiv samt hur elevernas vardag och skolsituation påverkas ur ett helhetsperspektiv (Munkholm, 2016). Inom arbetsterapin är delaktighet en väsentlig del och arbetsterapeuter ser på delaktighet i skolan som att eleven ska kunna delta i klassens alla aktiviteter. Detta avser såväl det praktiska utförandet och sociala relationer som att vara en del av gruppen men även elevens egen upplevelse av att vara delaktig (Hemmingsson, 2016). Skolverket (2015) menar däremot att delaktighet i skolan fokuserar på elevens rätt till inflytande kring beslutsprocesser och undervisning.

Skolan har ansvar för att elever ska få stöd och anpassningar som skapar förutsättningar för lärande, trots det stämmer insatserna ofta inte överens med elevernas behov (Skolverket, 2015). Detta visar på brister i kunskapen om samspelet mellan aktivitet, person och miljö och synen på eleven ur ett helhetsperspektiv. Utifrån det valde författarna att göra en kartläggning av arbetsterapeutiska åtgärder i skolan.

Bakgrund

Skolsituationen i nuläget

Bland grundskoleelever i Sverige är depression och oro vanligt förekommande vilket påverkar många områden i livet negativt. Utan behandling kan dessa symptom leda vidare till psykiatriska diagnoser längre fram i livet och påföljderna riskerar att bli stora samhällskostnader (Ahlen, Lenhard & Ghaderi, 2019). Samtidigt skriver Skolverket att de vill ge bidrag till skolor för att på så vis möjliggöra utökade resurser inom elevhälsan (Skolverket, 2019).

Skolverket (2016) menar att en trygg och stimulerande lärandemiljö är en förutsättning för att elever i skolan ska kunna utvecklas och inhämta kunskaper. Skolinspektionens erfarenheter och undersökningar visar på problem med ordningen i klassrummet och många lärare får ägna större tid av lektionen till att skapa ordning och en gynnsam lärandemiljö. Både nationella och internationella rapporter visar på hur störande inslag i undervisningen är en möjlig orsak till de sjunkande kunskapsresultaten i skolan (Skolverket, 2016). *Skollagen* (SFS 2010: 800) är tydlig i detta när den säger *“Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero”*.

Det finns även tydliga brister gällande individanpassningar, variation, utmaningar, struktur, innehåll och mål vid nästan hälften av alla observerade lektionstillfällen som gjorts av skolinspektionen (Skolverket, 2016). Samtidigt står det i lagen att alla elever ska ges stimulans och ledning som främjar deras lärande och utveckling så långt det är möjligt utifrån elevens egna förutsättningar och utbildningens mål (*Skollag*, SFS 2018:1098). Lagarna beskriver tydligt hur skolsituationen bör se ut för eleverna i skolan och även om förbättringsarbete görs, saknar flertalet granskade skolor fortfarande varierade arbetssätt och arbetsformer (Skolverket, 2016).

Arbeterapi barn och ungdomar

Enligt Kielhofner (2012, kap 8) är det fyra komponenter som påverkar en individs delaktighet i aktivitet; Utförandekapacitet, vanebildning, viljekraft och miljöförhållanden. Kielhofner (2012, kap 10) menar att det under ett barns uppväxt sker många förändringar inom dessa komponenter vilka kommer att påverka barnets utveckling av dess identitet. Viljekraften under ungdomstiden präglas av en strävan efter autonomi. Ungdomstiden handlar även om att

göra aktivitetsval som ger meningsfullhet och tillfredsställelse samtidigt som de förväntas uppfylla omgivningens förväntningar. Ungdomstiden är en period i livet som kännetecknas av förändring och tilltagande aktivitetsuppgifter samt förändrade roller i hemmet. Detta leder till att ungdomar ställs inför utmaningen att kunna upprätthålla sin effektivitet samtidigt som kraven på deras ansvarstagande ökar. Utförandekapaciteten förändras och utvecklas på grund av den fysiska tillväxten men även den emotionella, kognitiva och intellektuella kapaciteten utvidgas vilket leder till en större förståelse för omvärlden.

Varje individs aktivitetsidentitet grundar sig i en kombination av det vi tycker är tillfredsställande att göra, vem vi identifierar oss utifrån, våra relationer och roller, den egenupplevda kapaciteten för görandet, vad vi anser är viktigt, våra förpliktelser, de vardagliga rutinerna samt den egna tolkningen av miljön och vad den förväntar sig och stödjer (Kielhofner, 2012, kap10).

Munkholm (2017) menar att det är högprioriterat att arbeta med tidiga insatser och förebyggande åtgärder för att främja hälsa bland barn och ungdomar. Hos barn kan begynnande psykisk ohälsa yttra sig som magont, huvudvärk, oro, nedstämdhet och utåtagerande beteende. Dessa upplevelser påverkar barnens välbefinnande och delaktighet och om ovannämnda symtom blir varaktiga kan de leda till en ökad risk att utveckla psykisk sjukdom.

Barn som har svårigheter att hantera sensoriska intryck har ofta bristande sociala, emotionella och fysiska förmågor, vilket påverkar dels den sociala interaktionen men även möjligheten till delaktighet (Schoen, Miller, Camarata & Valdez, 2019). Skillnaderna i delaktighet mellan barn med utmaningar i sensorisk bearbetning och sensorisk integration (SP-SI) och barn utan SP- SI problematik synliggörs i dagliga aktiviteter såsom lärande, lek och fritidssysselsättningar (Bar- Shalita, Vantine, & Parush, 2008).

Arbetsterapeuter har teoretiska referensramar vilka möjliggör att se det dynamiska samspelet mellan miljön, aktiviteten och barnet med hänsyn till barnets egen uppfattning och livssituation. Enligt flertalet av skolverkets forskningssammanställningar uppfyller inte nuvarande insatser elevernas behov, det saknas även modeller som gör det möjligt att förstå elevers skolsvårigheter utifrån ett aktivitets- och delaktighetsperspektiv. Arbetsterapeutens kunskap om aktivitet och delaktighet tillsammans med beteendevetenskap, medicin och pedagogik bidrar med viktiga kunskaper för att möjliggöra för elever i behov av stöd att uppnå skolans lärandemål. Arbetsterapeutiska åtgärder har skapat förutsättningar för elever att nå skolans mål genom anpassningar eller förändringar i den fysiska och sociala miljön men även anpassningar av strategier och hjälpmedel (Munkholm, 2017).

Begreppet delaktighet

International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) beskriver delaktighet som att en person är engagerad i en livssituation, i en social kontext (Socialstyrelsen, 2015). FN:s barnkonvention bygger på fyra grundprinciper varav en lyfter fram att alla barn har rätt till inflytande och delaktighet i de beslut som rör dem (United Nations International Children Emergency Fund [UNICEF], 2016).

Inom arbetsterapi finns ett bredare perspektiv på delaktighet, att vara inkluderad och delaktig i samhället är en viktig upplevelse för alla människor. En central del för arbetsterapeuter är att kunna beakta elevens egen känsla av delaktighet och en komponent för upplevd delaktighet är om den sociala och fysiska miljön är stödjande (Hemmingsson, 2016). Rosenberg, Pade, Reizis och Bar (2019) skriver att barns faktiska upplevelse av delaktighet framkommer när de upplever att en aktivitet är meningsfull. Kielhofner (2012, kap 8) menar även att delaktighet i aktivitet både är kontextuell och personlig. Kontextuell på så sätt att miljön kan begränsa eller möjliggöra för delaktighet i aktivitet och personlig då en människas engagemang och delaktighet kommer att påverkas av förmågor, roller, vanor, motiv och begränsningar.

Delaktighet och lärande i skolan

I Sverige har alla barn skolplikt mellan förskoleklass och nionde klass och rätten att gå i skolan är det mest grundläggande för delaktighet i skolan. Genom att vara delaktig i skolan har elever möjlighet att känna grupptillhörighet, interagera och utföra likvärdiga aktiviteter som jämnåriga samt ha tillgång till samma fysiska skolmiljö. Delaktighet spelar en nyckelroll för utveckling och lärande. Forskning tyder allt mer på att högre nivåer av delaktighet i skolan är kopplade till en förbättrad akademisk prestation och ett ökat socialt engagemang under tidig vuxenålder (Bonnard & Anaby, 2016).

En elev som inte har samma förutsättningar som sina klasskamrater att delta i skolans aktiviteter kan med en arbetsterapeuts stöd involveras på andra sätt för att möjliggöra aktivitetsutförande. Det kan leda till att eleven kan uppleva delaktighet samt ge andra perspektiv av elevens egen uppfattning av sin delaktighet (Hemmingsson, 2016).

En teori inom arbetsterapi som kan vägleda åtgärder i skolan

The Person-Environment-Occupation- Model of Occupational Performance (PEO)-modellen är ett ramverk som ger arbetsterapeuten guidning i sitt kliniska resonemang samt beskriver det dynamiska samspelet och interaktionen mellan person, aktivitet och miljö. De

tre komponenterna bildar tillsammans det som beskrivs som aktivitetsutförande.

P-Person. Varje människa är unik och har olika roller, vanor, intressen och förutsättningar som påverkas och interagerar i den miljön personen vistas i.

E- Miljö. Miljön är den kontext i vilken en person befinner sig i och kategoriseras i PEO-modellen som den fysiska, sociala, kulturella och institutionella miljön. Dessa aspekter är viktiga att ta i beaktning i modellen.

O- Aktivitet. Med detta menas aktiviteter och uppgifter som en person engagerar sig i genom livet. PEO-modellen kategoriserar aktivitet som egenvård, arbete och fritid. Fokus i modellen ligger på aktivitetsutförandet (Law et al., 1996).

Med utgångspunkt i sin kunskap om person, aktivitet och miljö och samspelet däremellan kan arbetsterapeuter bidra med olika åtgärder i skolan. De kan stärka samarbetet mellan olika professioner i elevhälsan, med lärare och föräldrar för att förbättra arbetet kring en elev. En arbetsterapeut kan även kartlägga hinder, styrkor och förutsättningar för elever att delta i aktiviteter och möjliggöra och främja delaktighet i skolans miljö. Vidare kan arbetsterapeuten i sin roll föreslå strategier, anpassningar, kompensatoriska hjälpmedel, skoluppgifter och material. Därtill göra miljön och skolans aktiviteter individuellt anpassade och tillgängliga för elever. Arbetsterapeuter inom skolan kan även finnas som ett stöd och vägleda eleverna att delta i sociala sammanhang, genomföra sina studier samt utreda om elever är i behov av särskilt stöd och då även finnas med i åtgärdsprocessen. Dessutom kan arbetsterapeuten genom att göra insatser på individ-, grupp och organisationsnivå skapa en skola som är tillgänglig och inkluderande för alla elever (Sveriges arbetsterapeuter, 2016).

En tidigare studie gjord av Berlin och Olsson (2019) visar att det finns ett stort behov av att sprida kunskap om arbetsterapi i skolan. I studien gjordes en intervention med syfte att sprida arbetsterapeuters kunskap till elevhälsan och resultatet blev att de elevhälsoteam som deltog kunde se att arbetsterapeuter har nya perspektiv vilka kunde komplettera den befintliga elevhälsan. Dahl och Widestrand (2016) genomförde en enkätstudie för att undersöka elevernas uppfattning av att ha en arbetsterapeut i skolan. Resultatet visade att med hjälp av arbetsterapeuten uppnådde eleverna bättre studieresultat samt att utförandet av skolrelaterade aktiviteter förbättrades. Dahl och Widestrand (2016) drog slutsatsen av sin studie att elevernas aktivitetsutförande förbättrades av att ha en arbetsterapeut i skolan.

Problemformulering

I Sverige finns det endast ett fåtal arbetsterapeuter som är verksamma inom skolan, medan det är ett väletablerat arbetssätt i flertalet andra länder. Detta visar att det finns en kunskapslucka

om hur arbetsterapeuters kompetens kan bidra till en tillgänglig, inkluderande skolgång som främjar delaktighet för alla elever i skolor i Sverige (Sveriges arbetsterapeuter, 2016). Skolverkets undersökningar visar på att det finns en problematik i skolan och att det trots satsningar som ska främja skolgången för eleverna saknas varierande arbetssätt och perspektiv på lärande (Skolverket, 2015). Med anledning av detta vill författarna med denna studie kartlägga och tydliggöra vilka åtgärder arbetsterapeuter kan bidra med i skolan samt hur samarbetet mellan olika professioner påverkar elevers delaktighet och lärande.

Syfte

Syftet med studien är att undersöka arbetsterapeutiska åtgärder som kan främja delaktighet, sociala färdigheter och lärande för skolpliktiga grundskoleelever i Sverige.

Frågeställning

- Hur påverkas elevens delaktighet och lärande av professionernas samarbete och rollförståelse?

Metod

Design

Studien genomfördes som en litteraturöversikt med en induktiv ansats, vilket innebar att vetenskapliga artiklar kritiskt granskades, analyserades och sammanställdes för att kartlägga kunskapsläget inom ett visst område (Forsberg & Wengström, 2015). Anledningen till att författarna valde att göra en litteraturöversikt var för att sammanställa evidensbaserad kunskap om vilka åtgärder arbetsterapeuten kan bidra med för att öka elevers delaktighet och lärande i skolan.

Urval

Författarna sökte i vetenskapliga databaser inom vårdvetenskap och använde sig av såväl kvantitativa, kvalitativa samt mixade vetenskapliga artiklar för att få en bredd i urvalet. Artiklarna som författarna sökte riktade sig till hur arbetsterapeuterna arbetade i skolan samt vilka åtgärder som främjade elevernas delaktighet, sociala färdigheter och lärande. Inklusionskriterierna författarna använde sig av var elever i grundskola från förskoleklass till nionde klass, akademiska tidskrifter som var skrivna på engelska. Exklusionskriterierna som författarna använde sig av var elever i särskola, elever med personlig assistent och artiklar

som var systematiska litteraturstudier, även kallat “reviews”, samt artiklar som inte var originalartiklar. Författarna använde vetenskapliga artiklar från 2010–2019, då forskning i en litteraturstudie ska vara så aktuell och hålla så hög kvalitet som möjligt (Kristensson, 2014).

Datainsamling

Datainsamlingen utgick från att besvara författarnas syfte, detta gjordes genom att noga utvalda sökord och avgränsningar användes. Författarna gjorde till en början fritextsökningar för att förvissa sig om att det fanns tillräckligt med vetenskapliga artiklar inom ämnet (Kristensson, 2014). Databaserna författarna använde sig av var CINAHL som innefattar arbetsterapi, fysioterapi och omvårdnad, PsycINFO vilken innefattar psykologisk och forskning inom omvårdnad samt AMED som innehar arbetsterapi, fysioterapi, rehabilitering, palliativ vård och alternativmedicin. Alla nämnda databaserna är relevanta för omvårdnadsforskning (Forsberg & Wengström, 2015). Databasen Education Resource Information Center (ERIC) behandlar forskning om arbetsterapi i skola och gav tillgång till många bra abstrakt men på grund av omständigheterna kring tillgängligheten fördröjdes tillträdet till de viktigaste artiklarna i fulltext.

Författarna använde sig av booleska söktermer AND och OR för att kunna kombinera sökord och öka sensitiviteten i sökningen. I CINAHL och PsycINFO användes citationstecken runt “Occupational therap” för att minska antalet sökträffar. Asterisk användes för att få fram alla böjningar av ett ord. Författarna läste samtliga abstrakt och gjorde en första gallring av irrelevanta studier och dubletter.

När författarna efter ett par veckor fick tillgång till de relevanta artiklarna från ERIC i fulltext (publicerade i tidskriften *Journal of Occupational Therapy, Schools & Early intervention (JOTSEI)*), valde författarna bort de artiklar med mindre relevans för att besvara studiens syfte. Därmed exkluderade författarna artiklarna från databasen PsycINFO och AMED. Det relevanta artiklarna lästes i fulltext individuellt. Sökningen redovisas i tabeller med de sökord som användes för varje databas, se Bilaga 1, eftersom det är viktigt att sökningens tillvägagångssätt framgår tydligt (Kristensson, 2014). I ett flödesschema visas hur granskningsprocessen ledde fram till de artiklar som granskades (Bilaga 2). Prisma figuren har inspirerat flödesschemat (Liberati et al., 2009).

Dataanalys

Analysen av de utvalda artiklarna utfördes både som en manifest och en latent innehållsanalys där den manifesta innefattar att direkt synliga mönster eller teman analyserades. Medan de latent innebar att författarna sökte efter meningsbärande enheter som kodades i kategorier och underkategorier för de synliga temana. Huvudtemana baserades på den manifesta analysen och underkategorierna framkom genom den latent analysen (Forsberg & Wengström, 2015).

Författarna läste och granskade artiklarna enskilt för att sedan diskutera dem gemensamt, detta för att få en så korrekt tolkning som möjligt av innehållet i artiklarna.

Författarna tittade både på synliga mönster såsom delaktighet, lärande och samarbete, men även på meningsbärande enheter som framkom under granskningen. Ur den kombinerade manifesta och latent innehållsanalysen framträdde sedan valda teman och underkategorier för uppsatsen (Forsberg & Wengström, 2015). Kvalitetsgranskningen innebar att trovärdigheten i de kvalitativa studierna, samt validiteten och reliabilitet i de kvantitativa bedömdes som uppnådda (Kristensson, 2014).

Granskningen gjordes med strukturen från statens beredning för medicinsk utvärdering (SBU) mall för bedömning av relevans, för att kunna säkerställa en god kvalitet (Forsberg & Wengström, 2015). För att presentera resultatet av granskningen och analysen använde författarna en tabellform där de gjort en kort beskrivning av artiklarna och deras evidensgradering som är baserad på Oxford nivåskalan (Centre for Evidence-based Medicine, 2019).

Forskningsetiska avvägningar

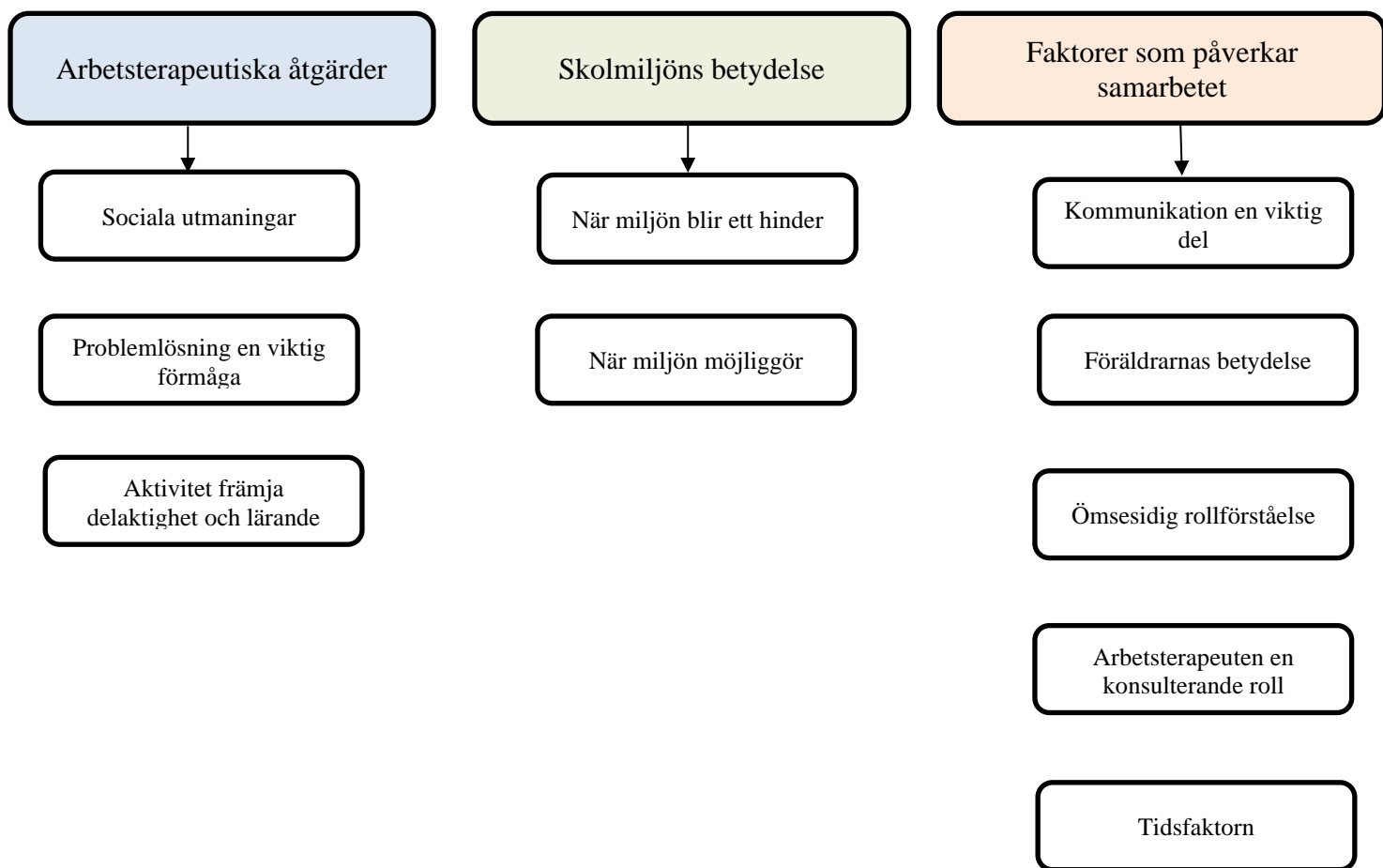
Författarna har under insamlingen försäkrat sig om att de artiklar som valts ut är etiskt granskade eller fått godkänt av en etisk kommitté. Författarna har även redovisat alla artiklar som ingår i studien på ett korrekt sätt, oavsett vad resultaten stödjer (Forsberg & Wengström, 2015). I två av artiklarna har dock det etiska godkännandet inte framkommit med tydlighet. Därmed har författarna gjort egna etiska överväganden och bedömt att inkludera studierna med stöd av Vetenskapsrådets fyra huvudkrav på forskning (Vetenskapsrådet, 2002).

Resultat

Av de tretton artiklarna som granskats och valts ut är samtliga etiskt prövade alternativt har ett etiskt övervägande gjorts. Detaljer om innehåll som vilka teman de tillhör samt evidensnivån i

de granskade artiklarna presenteras i Bilaga 3. Artiklarna kommer från länderna USA, Kanada, Australien och New Zealand. Artiklarnas metodik fördelades enligt följande, en Cluster-RCT studie, en pre-posttest studie, en Case studie, en kvalitativ textbaserad studie och resterande nio artiklar var enkätstudier med mixade metoder. Artiklarnas evidensnivå granskades utifrån Oxfordskalan (Centre for Evidence-based Medicine, 2019). På evidensnivåskalan har siffran 1 den starkaste evidensen medan 5 har lägst evidens. En av artiklarna var en RCT-studie och fick evidensnivå 2, två av artiklarna hade evidensnivå 4, de övriga artiklarna gick under evidensnivå 3.

Vid analysen framkom det att flertalet av artiklarna handlade om arbetsterapeutiska åtgärder som möjliggjorde delaktighet för elever i skolmiljön och i den sociala miljön. Det framkom även olika perspektiv från lärare, arbetsterapeuter och föräldrar och hur deras syn på samarbete sinsemellan såg ut. Utifrån PEO- modellen kan arbetsterapeuterna, eleverna, lärarna eller föräldrarna som är i fokus i artiklarna tolkas som personen. Åtgärderna kan ses som aktiviteten, vilka utspelar sig i en kontext som i artiklarnas fall är skolans miljö. Resultatet speglar vikten av en god interaktion mellan ovanstående komponenter för att det ska bli ett välfungerande teamarbete och bästa möjliga utfall för eleven. Generellt hade majoriteten av arbetsterapeuterna i artiklarna ansvar för flertalet skolor, vilket innebar att de ofta hade en dag i veckan på varje skola. Några av arbetsterapeuterna hade behandlingsrum på skolan där det träffade eleverna och en del arbetade ute i klassrummen samt i andra skolmiljöer. Beroende på arbetsterapeuternas möjligheter att interagera med lärare och elever i klassrummet påverkades utfallet av åtgärderna. Efter en noggrann innehållsanalys av artiklarna framkom tre teman: Arbetsterapeutiska åtgärder, Skolmiljöns betydelse och Faktorer som påverkar samarbetet, se Figur 1. För att se vilka artiklar som var källor till de olika temana se Bilaga 3.

Figur 1. Illustration av huvudteman med underkategorier.

Arbetsterapeutiska åtgärder

Arbetsterapeuternas åtgärder riktade sig till elever med Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD), Developmental Coordination Disorder (DCD), sensorisk känslighet, svårigheter med sociala färdigheter och andra inlärningssvårigheter. Inriktningen på de arbetsterapeutiska åtgärderna var strategier, interventioner och aktiviteter som kunde bidra till elevernas delaktighet och lärande. Eleverna fick lära sig att hantera sociala sammanhang, självreglering, använda aktiviteter som en motivation för lärande samt aktivitetens betydelse för måendet.

Sociala utmaningar

I en studie av Challita, Chapparo och Hinitt (2018) framkom det hur viktiga de sociala färdigheterna var för att eleverna skulle klara skolgången. Forskarna undersökte vilka sociala färdigheter eleverna förväntades ha för att klara skolans kursmål. De upptäckte att det fanns

ett stort antal önskvärda sociala färdigheter representerade i alla sex kursplaner de granskade. Där fanns en förväntan på att eleverna skulle tillämpa särskilda sociala färdigheter, vilket innebar att eleverna skulle bidra till diskussioner, lyssna och svara på ett lämpligt sätt till andra, förhandla och dela idéer redan från första läsåret. Denna studie belyser även sambandet mellan känslor, känslomässig reglering och interaktioner med klasskompisar vilka påverkar utförandet av skoluppgifter och upplevelsen av delaktighet för eleven. I tre av artiklarna beskrivs också olika strategier som kan främja social delaktighet för elever. Eleverna fick bland annat kognitiva strategier för att hantera sociala situationer i klassrummet och i skolans utemiljö. Arbetsterapeuterna använde sig av olika aktiviteter och anpassningar i klassrummen för att främja elevernas sociala delaktighet (Challita, Chapparo, Hinitt, & Heard, 2019; Leigers, Myers & Schneck, 2016; Wilburn et al., 2018).

Problemlösning en viktig förmåga

Svårigheter med att tillämpa sociala färdigheter i klassrummet kunde hämma inläring och delaktighet hos elever, men elever som använde problemlösningens förmågan för att övervinna hinder kunde utvärdera och välja lämpliga strategier och därmed förbättra sina akademiska resultat (Challita et al., 2018). Eleverna som fick lära sig att använda problemlösande strategier blev mer anpassningsbara under sociala interaktioner. De lärde sig att känna igen ansikts- och känslouttryck samt att samla in och hantera den information som var mest lämplig för den sociala interaktionen. Det behövdes en längre övnings- och inlärningsperiod för att eleverna skulle kunna använda olika strategier i olika situationer för att därefter självständigt internalisera och tillämpa strategierna. Problemlösningens förmågan kunde även användas för att initiera och upprätthålla leken med klasskompisarna, vilket bidrog till social delaktighet eleverna emellan. Sammanfattningsvis kunde de kognitiva strategierna ge en signifikant förbättring gällande utvecklingen av elevernas sociala delaktighet i skolan (Challita et al., 2019).

Aktivitet främjar delaktighet och lärande

Engagemang i meningsfulla aktiviteter gynnar lärandet vilket framkom tydligt i fyra av artiklarna. Exempel från artiklarna var att genom meningsfulla aktiviteter förbättra läsförmågan hos eleverna med lässvårigheter. En annan artikel beskriver hur aktiviteter i skolans utemiljö gav en känsla av samhörighet med klasskompisarna. I Sensory Based Intervention (SBI) användes sensoriska aktiviteter som att gunga, använda terapibollar och

fidgetspinnare för att öka uppmärksamheten, självregleringen samt förbättra elevernas hantering av sinnesintryck. Canadian Occupational Performance Measure (COPM) användes i en av artiklarna för att få fram vilka aktiviteter som var meningsfulla för eleverna. Därefter kunde arbetsterapeuterna ge eleverna förståelse för hur deras val av aktiviteter påverkade deras identitet. De fick även insikt i hur valet av aktiviteter inverkar på hur de tänkte och kände samt hur det påverkade deras välmående och hälsa. Eleverna utvecklade strategier för att övervinna svåra känslor. Den kunskapen kunde de sedan tillämpa för att utforma hälsosamma rutiner, beteenden och vanor i vardagen som även stöttade deras självkänsla och delaktighet. Om interventionen hade ingått i de dagliga rutinerna i klassrummet tillsammans med läraren, skulle eleverna fått möjlighet att öva på färdigheterna i ett vardagssammanhang, vilket i sin tur hade kunnat leda till ökade färdigheter i dagliga aktiviteter. Gemensamt för alla artiklarna var att arbetsterapeuterna hittade aktiviteter utifrån elevernas intresse och färdigheter. Detta möjliggjorde för eleverna att bli mer delaktiga i sin skolgång vilket i sin tur förbättrade deras lärande (Benson, Breisinger & Roach, 2019; Challita et al., 2019; Grajo & Candler, 2017; Pearson, Hocking, Tokolahi, Vandal & Kersten, 2018).

Skolmiljöns betydelse

Effekten av arbetsterapeutiska åtgärder som avser att främja elevernas möjlighet till delaktighet och anpassat lärande kan påverkas av förutsättningarna i skolans miljö. Miljön kan således antingen stötta eller hindra arbetsterapeutens arbete i att underlätta för eleverna.

När miljön blir ett hinder

I tre artiklar framkom det att skolans miljö kunde påverka de arbetsterapeutiska åtgärderna på så vis att den kunde begränsa arbetsterapeuternas möjligheter att konstruera och modifiera i skolmiljön. Klassrummets utformning och brist på tillgången till lämpliga material och anpassningar ledde i sin tur till att förutsättningarna för arbetsterapeuterna att möta elevernas individuella behov minskade. Tillgänglighetsproblematik var också vanligt förekommande i skolmiljön men bristen på resurser som material olika anpassningar av miljön var ändå det största hindret för att arbetsterapeuterna skulle kunna möta elevernas behov (Benson et al., 2019; Cahill, McGuire, Krumdick & Lee, 2014; Leigers et al., 2016).

När miljön möjliggör

I två av artiklarna beskrivs det hur arbetsterapeuten arbetar med miljön för att främja delaktighet i skolan. Arbetsterapeuterna hjälpte lärare att anpassa klassrummen, verktygen och materialen som kunde passa både en elev, en grupp eller en hel klass. Vidare visade det sig även att möbleringen och ljussättning i klassrummet har en stor betydelse för hur klassens och lärarens förutsättningar såg ut för lärandet. Skolans utemiljö kunde också användas av arbetsterapeuterna som ett verktyg för att möjliggöra elevers gemenskap och delaktighet (Missiuna et al., 2012; Wilburn et al., 2018)

En annan aspekt av skolmiljön lyfts av Cahill, McGuire, Krumdick och Lee (2015) i deras studie framkom det att i mindre skolmiljöer på landsbygden var arbetsterapeuterna ofta mer personliga än i storstaden och förorterna. Detta gav möjligheter för arbetsterapeuterna som arbetade på landsbygden att vara mer bekanta med skolpersonalen och mer insatta i det lokala skolsystemet. Vilket i sin tur bidrog till att de kunde vara mer effektiva och identifiera och tillgodose elevernas behov i högre grad.

Faktorer som påverkar samarbete

För att ett välfungerande samarbete ska uppstå måste det finnas en förståelse för varandras roller samt en god kommunikation. Det är viktigt att lärarna, eleverna, föräldrarna och andra professioner som är kopplade till skolan involveras för att nå bästa resultat av arbetsterapeutiska åtgärder.

Kommunikation en viktig del

I en studie av Benson, Elkin, Wechsler och Byrd (2015) uttryckte föräldrarna att den största faktorn som påverkade dynamiken i förhållandet mellan dem och arbetsterapeuten var kommunikationen. Föräldrarna tyckte att kvaliteten på kommunikationen var det viktigaste och att arbetsterapeutens vilja att anpassa sig till den sortens kommunikation som föräldern föredrog hade det största inflytandet på relationen. Vidare visade två andra artiklar att brister i kommunikationen påverkade samarbetet mellan arbetsterapeuten, läraren, eleverna, föräldrarna och andra professioner i skolteamet. En kommunikation och ett samarbete som inte fungerade kunde leda till att effekten av en intervention kunde minska (Benson et al., 2019; Rodrigues & Seruya, 2018).

Föräldrarnas betydelse

I flera av artiklarna belystes föräldrarnas perspektiv. Föräldrarna uttryckte att det var viktigt att deras röster blev hörda och att de blev involverade i interventionen som arbetsterapeuten erbjöd deras barn. För att interventionen skulle få ett lyckat resultat var det betydelsefullt att relationen mellan arbetsterapeuterna och föräldrarna upplevdes positiv (Benson et al., 2015; Leigers et al., 2016; Missiuna et al., 2012).

Ömsesidig rollförståelse

Tre av artiklarna visade brister gällande kunskapen om varandras roller i skolan och hur de påverkade samarbetet. Arbetsterapeuterna upplevde att skolpersonalen vanligtvis inte förstod hela omfattningen av arbetsterapi och det fanns även förutfattade meningar om vad en arbetsterapeut gjorde i skolan. Ofta blev arbetsterapeuterna felaktigt presenterade som experter i handskrivning ”handwriting teachers”. Bristerna i kunskapen om roller påverkade också samarbetet och förståelsen för hur arbetsterapeuterna arbetade med eleverna för att nå läroplanens mål (Cahill et al., 2014; Leigers et al., 2016; Rodrigues & Seruya, 2018).

Ett fungerande samarbete beskrivs tydligt i tre av artiklarna. När arbetsterapeutens roll blev tydlig och det fanns en förståelse för varandras kunskaper skapades det ett framgångsrikt samarbete och en god rollförståelse. Detta gav möjligheter att utifrån olika synvinklar hitta de bästa förutsättningarna och tillvägagångssätten för att förbättra lärandet för den enskilda eleven. När lärarna fick vetskap och förståelse om arbetsterapeutens ansvarsområden samt innebörden av arbetsterapi som bland annat var åtgärdsstrategier och att tillhandahålla eleverna resurser. Då upplevde lärarna att arbetsterapeuten var en resurs som kunde nyttjas av alla elever i klassen. Lärarna uppskattade samarbetet och började sprida budskapet om arbetsterapi vidare till andra lärare (Grajo et al., 2017; Missiuna et al., 2012; Reeder, Arnold, Jeffries, & McEwen, 2010).

Arbetsterapeuten en konsulterande roll

Det nämns i två av artiklarna att arbetsterapeuterna var involverade i coaching och konsultation vilket kunde innebära att arbetsterapeuterna utbildade och stöttade lärarna och personalen. Det framkom även att arbetsterapeuterna utbildade teamet i skolan för att lyfta vikten av ett bra samarbete vilket kunde leda till positiva effekter i elevernas lärande (Cahill et al., 2014; Reeder et al., 2010).

Tidsfaktorn

I en enkätstudie med 276 arbetsterapeuter framkom det att flertalet av arbetsterapeuterna upplevde att de inte hade tillräckligt med tid på varje skola eftersom deras tjänster var förlagda på flera olika skolor. Tidsbristen påverkade i vilken utsträckning arbetsterapeuterna hade möjlighet att utföra åtgärder med eleverna men det inverkar även på deras möjligheter till samverkan (Cahill et al., 2014).

Diskussion

Resultat diskussion

Samtliga artiklar kan ses utifrån ett arbetsterapeutiskt perspektiv och PEO-modellen. Genom arbetsterapeuternas breda och unika syn på person, aktivitet och miljö kan de möjliggöra delaktighet för alla elever i skolan (Bonnard & Anaby, 2015).

Det huvudsakliga resultatet av studien var att arbetsterapeuten kunde bidra med strategier både för att främja elevernas lärande och delaktighet i skolan men också för att vara läraren till hjälp. I enlighet med WFOT (2016) har arbetsterapeuten en viktig roll i att stötta och hitta elevernas styrkor, reducera eller ta bort deras aktivitets- och delaktighetsbegränsningar för att öka delaktighet och välmående hos eleverna. Flera studier från resultatet visade att svårigheter med att tillämpa adekvata sociala färdigheter i klassrummet kunde hämma inläring och delaktighet hos elever. Echsel, Price, Josephsson & Schultze, (2019) beskriver att arbetsterapeuter som arbetar i skolan har en grundläggande roll i att utveckla den sociala miljön.

Det framkom även i resultatet att det fanns förväntningar på att elever skulle kunna hantera sociala situationer i skolan (Challita et al., 2018). En annan studie i resultatet visade dock att föräldrarna upplevde brister i arbetsterapeutens arbete gällande elevernas sociala förmågor. Det framkom i studien hur viktigt det är att arbetsterapeuterna inte bara inkluderar traditionella skolbaserade interventioner utan även tar hänsyn till det psykosociala perspektivet av engagemang och delaktighet (Benson et al., 2015).

Kielhofner, (2012, kap 8) belyser hur de sociala rollerna och samhällets förväntningar formar barns skolgång och aktiviteter samt hur möjligheter eller begränsningar i barnets sociala och fysiska miljö påverka barnets delaktighet. Miller-Kuhaneck & Watling (2018) menar att arbetsterapeuter måste kunna ge lärare och föräldrar lämpliga insatser och passande stöd för att de ska ha bättre möjligheter att kunna hantera elever med sensoriska svårigheter.

I resultatet lyfts även aktivitet fram som en viktig komponent. Meningsfulla aktiviteter som eleverna är engagerade i främjar lärande och delaktighet, men även elevernas val av aktiviteter påverkar välmående och formar deras identiteter.

Inom arbetsterapi är aktivitet ett centralt begrepp. Arbetsterapeuter kan arbeta med interventioner, bedömnings- och utvärderingsmetoder som är aktivitetsfokuserade, vilket innebär att arbetsterapeuterna arbetar för att kunna öka utförandet i aktiviteter barn måste, bör eller vill delta i. Barn som interagerar och är delaktiga i aktiviteter med omvärlden, främjas i sin utveckling, självkänsla och i sina färdigheter (Dahlstrand, 2017). Echsel et al., (2019) styrker också detta genom sin studie där arbetsterapeuten använde sig av aktiviteter som eleverna hade färdigheter i, för att påverka deras aktivitetsutförande i klassrummet. När aktiviteterna var kopplade till en elevs intresse och kunskap var det möjligt att hitta anpassningar som kunde främja delaktighet och lärande.

WFOT, United Nations (UN), och World Health Organization (WHO) stödjer en aktivitetsbaserad utbildning som stöttar alla elever att kunna vara delaktiga i skolans aktiviteter och att arbetsterapeuter även har möjligheten att stödja en inkluderande skolgång för alla elever (WFOT, 2016).

En annan viktig aspekt som framkom i resultatet var betydelsen av rollförståelse och samarbete. Flertalet av artiklarna lyfter att det finns en okunskap om vad en arbetsterapeut kan bidra med i skolan. Det framkommer också att denna okunskap kunde minska effekten av en intervention, om inte förståelse fanns eller om inte samarbetet fungerade. Kommunikationen mellan elever, lärare och arbetsterapeuter var av stor betydelse för ett lyckat resultat (Cahill et al., 2014; Leigers et al., 2016; Rodrigues & Seruya, 2018). Medan resultatet från en del artiklar visade att när det fanns en förståelse och ett bra samarbete var arbetsterapeuten en stor resurs för både lärare och elever i skolan (Grajo et al., 2017; Missiuna et al., 2012; Reeder et al., 2010). Med vetskapen om detta är det av yttersta vikt att professioner i skolan förstår vad arbetsterapeuter kan erbjuda teamet för att eleverna ska kunna bli så delaktiga som möjligt i skolan. WFOT (2016) skriver att arbetsterapeuter måste fortsätta att utveckla och expandera sina kunskaper och interventioner i förhållande till ett aktivitetscentrerat och samarbetsbaserat arbete i skolan. Enligt Rens & Joosten, (2014) kan arbetsterapeuter som samarbetar med lärare vara mer benägna att sätta mål som stöttar elevers delaktighet. Delaktigheten ökar inte i samma utsträckning vid enbart en specifik insats med eleven. Lärare som var mer mottagliga för arbetsterapeutiska åtgärder innebar att relationen till arbetsterapeuten kunde utvecklas och förbättras. Relationer som baseras på ömsesidig förståelse för varandras expertis leder

sannolikt till ytterligare förbättrat samarbetet i skolan. Flera lärare kommenterade att kunskapen om arbetsterapeutens roll fick dem att känna sig mer säkra på att hänvisa en elev till arbetsterapeuten samt att de kunde förklara vikten och syftet med stödjande strukturer till elevens föräldrar (Rens & Joosten, 2014).

Resultatet tydliggjorde att skolans miljö kunde begränsa eller möjliggöra arbetsterapeutiska anpassningar för eleverna i klassrummet (Wilburn et al., 2018). Enligt Lei, (2010) kan ett välutformat klassrum uppmuntra till aktiv delaktighet, främja teamarbete och elevernas intresse att lära sig. Bristen på resurser var också en faktor som kunde begränsa i vilken utsträckning arbetsterapeuter hade möjlighet att anpassa i skolmiljön, lärandet och för att möjliggöra delaktigheten för elever (Cahill et al., 2014). WFOT (2016) beskriver att det är arbetsterapeutens uppgift att samarbeta med lärarna för att skapa en inkluderande och utvecklande läromiljö för eleverna. Det är likaså skolans uppdrag i Sverige att ge förutsättningar för elevernas lärande och utveckling. För att kunna tillgodose elevernas behov krävs det resurser som i dagsläget inte finns på grund av besparingar i många kommuner (WFOT, 2016).

Tidsaspekten var ytterligare en faktor som påverkade arbetsterapeuternas möjlighet till åtgärder, eftersom arbetsterapeuter i vissa fall arbetade på flera olika skolor upplevde de en tidsbrist (Cahill et al., 2014). I Sverige beskrivs elevhälsoteamens situation som ansträngd, då elevhälsans personal kan vara placerad på flera olika skolor. Det innebär att tiden inte räcker till för att täcka elevernas behov (Skolverket, 2019). Rens & Joosten (2014) skriver att det behövs mer tid på varje skola för att kunna involvera lärare och föräldrar i arbetsterapiprocessen. Tidsbristen gör det svårt för arbetsterapeuten att se helheten i klassrummet vilket även påverkar samarbetsrelationen med läraren.

Resultatet av litteraturöversikten kan bidra med viktig information till svenska skolor om bredden i arbetsterapeutiska åtgärder och vad denna yrkesgrupp kan bistå med för alla elever i skolan. Arbetsterapeuternas kompetens kan möjliggöra elevers delaktighet och ge ett annat perspektiv på aktivitet och lärande.

Metoddiskussion

Författarna valde att göra en litteraturöversikt för att kartlägga åtgärder som kan främja delaktighet och lärande för alla elever i vanlig grundskola. Designen kändes lämplig för att besvara författarnas syfte. Författarna ansåg att en litteraturöversikt skulle ge en större bredd

av evidensbaserade arbetsterapeutiska åtgärder i skolan. Vetenskapliga artiklar från USA, Kanada, Australien och New Zealand ingick i studien då arbetsterapeutiska åtgärder i skolan är vanligt förekommande i dessa länder. Författarna ansåg att en litteraturöversikt skulle ge en större bredd i resultatet då vetenskapliga artiklar världen över inkluderades (Forsberg & Wengström, 2015)

Sökningarna i de olika databaserna innehöll samma sökord för att få liknande innehåll. I CINAHL och PSYKINFO användes "Occupational therap*" för att få mer relevanta resultat inom arbetsterapi, då databaserna innehar ett stort utbud av artiklar. Författarna provade sig fram med sökorden School* Participation* och Child* vilket resulterade i ett varierat resultat då databaserna har olika inriktningar. ERIC är en skolbaserad databas där sökordet "Participation" gav flertalet relevanta artiklar medan det i CINAHL gav för få resultat. Vilket ledde till att det blev olika sökord i de olika databaserna. Författarna sökte i flera relevanta databaser, vilket kan ha ökat chansen att få adekvata studier i ämnet och på så vis kan det även ha ökat trovärdigheten i litteraturöversikten (Henricson, 2016). Syftet var att titta på lärande och delaktighet i vanlig grundskola. En stor del av artiklarna hade enbart fokus på elever med diagnoser, dessa artiklar valdes bort. Det kan ha funnits en risk att artiklar med relevans gick förlorade, vilket kan ha påverkat litteraturöversiktens resultat. Henricson (2016) menar att om det finns begränsat material inom området kan det påverka kvaliteten på litteraturöversikten.

Tidsavgränsning 2010–2019 gjordes utifrån att författarna ville ha senast tillgänglig forskning, då tidigare forskning inte var lika relevant för att svara på syftet. Av den orsaken valde författarna att ha nedre årtalsavgränsning 2010 (Kristensson, 2014).

Författarna granskade samtliga artiklar var och en genom att använda SBU:s granskningsmall som ett stöd, för att sedan diskutera artiklarna tillsammans. Detta tillvägagångsättet kan ha styrkt giltigheten av resultatet från artiklarna (Kristensson, 2014). Samtidigt kan författarnas begränsade erfarenheter av vetenskapligt arbete eventuellt ha påverkat giltigheten av resultatet (Statens beredning för medicinsk och social utvärdering [SBU], 2016). Två av artiklarna uppnådde inte mallens struktur eftersom de inte fanns någon tydlig redogörelse för etiska överväganden vilket i sin tur kan anses som en svaghet för studien. Författarna valde att behålla båda artiklarna då de var relevanta för att besvara studiens syfte. Reliabiliteten och tillförlitligheten kan ha stärkts eftersom författarna läste artiklarna var för sig vilket innebar att författarna inte påverkade varandra i detta stadiet för att sedan diskutera dem gemensamt (Kristensson, 2014). Författarna analyserade artiklarna individuellt efter meningsbärande enheter och teman, efter gemensam diskussion framkom de slutgiltiga temana och

underkategorierna.Handledaren konsulterades för att säkerställa att författarna valt lämpliga teman för att belysa resultatet.

Författarna ser det som en styrka att litteraturöversikten innehåller artiklar med kvalitativ, kvantitativ och mixad metod, vilket då lyfter fram både upplevelser och det mätbara i resultatet. Kristensson, 2014 menar att om studier med olika design inkluderas i studien ger det en variation av deltagare och urval, vilket i sin tur ökar tillförlitligheten i litteraturöversikten.

Datansamlingen och analysen kan också begränsas av att det är första gången författarna genomför en litteraturöversikt. Resultaten från studierna är applicerbara i Sverige, skillnaden är att arbetsterapeuter inte är en integrerad del i det svenska skolsystemet och elevhälsoteam. I de fall de arbetar i skolor i Sverige är det mestadels i särskolor där åtgärderna oftast går via Barn- och Ungdomshabiliteringen som hör till Hälso- och sjukvården, vilket även innebär att arbetsterapeuterna har en annan huvudman. Enligt Henricson (2016) är det fördelaktigt att diskutera om litteraturstudiens resultat är överförbart till andra kontexter.

Vidare forskning

Det hade varit intressant med forskning och evidens kring hur arbetsterapeuten skulle kunna vara en del i elevhälsoteamet i skolan. I Sverige ser Skolverket en ökad problematik när det gäller elevers möjligheter till lärande (Skolverket, 2016). Det visar att det saknas ett aktivitetsperspektiv i skolans elevhälsoteam.

Följaktligen behövs vidare forskning som kan visa att det är den specifika kunskapen arbetsterapeuten besitter vad gäller aktivitet, lärande, delaktighet och en helhetssyn som i nuläget saknas i de flesta elevhälsoteamen i Sverige. Detta kan förankra argumenten för arbetsterapeuters roll inom skolan.

Slutsats

Arbetsterapeuter har kunskaper som kan främja och förbättra delaktighet och lärande för elever i skolan genom olika åtgärder och interventioner. Skolmiljön kan påverka i vilken utsträckning arbetsterapeuten kan utföra och anpassa sina åtgärder då miljön kan såväl hindra som möjliggöra utfallet. I resultatet av litteraturöversikten framkommer det även hur viktigt det är att olika professioner har förståelse för varandras roller och för vad var och en kan bidra med. Det är viktigt att ha i åtanke att det krävs en gemensam syn på delaktighet i den svenska skolan för att en arbetsterapeut ska kunna inkluderas i elevhälsoteamet. Kommunikationen mellan professionerna, föräldrarna och eleverna måste fungera väl för att resultatet av de

arbetsterapeutiska åtgärderna ska få bästa möjliga effekt. Arbetsterapeuternas fokus i skolan har ändrats från en biomedicinsk till en mer psykosocial inriktning, vilket ligger i linje med utbildningens utveckling som strävar mot inkludering och delaktighet för elever. Forskning indikerar att arbetsterapeuter kan vara en nyckelkomponent vad gäller samarbetet mellan de olika professionerna, föräldrarna och eleverna i skolan. Flera studier visar även att arbetsterapi i skolan ökar möjlighet till aktivitetsutförande och delaktighet (WFOT, 2016). Utifrån detta skulle det vara intressant att titta på hur arbetsterapeuter skulle kunna bli en integrerad del i arbetslaget i de svenska skolorna.

Referenslista

*Ahlen, J., Lenhard, F., & Ghaderi, A. (2019). Long-Term Outcome of a Cluster-Randomized Universal Prevention Trial Targeting Anxiety and Depression in School Children. *Behavior Therapy, 50*(1), 200–213. doi:10.1016/j.beth.2018.05.003

Bar-Shalita, T., Vatine, J. J., & Parush, S. (2008). Sensory modulation disorder: a risk factor for participation in daily life activities. *Developmental Medicine & Child Neurology, 50*(12), 932. doi:10.1111/j.1469-8749.2008.03095.x

*Benson, J. D., Breisinger, E., & Roach, M. (2019). Sensory-Based Intervention in the Schools: A Survey of Occupational Therapy Practitioners. *Journal of Occupational Therapy, Schools & Early Intervention, 12*(1), 115–128. doi:10.1080/19411243.2018.1496872

*Benson, J. D., Elkin, K., Wechsler, J., & Byrd, L. (2015). Parent Perceptions of School-Based Occupational Therapy Services. *Journal of Occupational Therapy, Schools & Early Intervention, 8*(2), 126–135. doi: 10.1080/19411243.2015.1040944

Berlin, C., & Olsson, M. (2019). *Elevhälsans uppfattning om arbetsterapi för grundskoleelever med psykisk ohälsa efter en pedagogisk intervention i form av information om arbetsterapi*. (Kandidatuppsats, Lunds Universitet, Lund) Hämtad från: <http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordOid=8981294&fileOid=8981309>

Bonnard, M., & Anaby, D. (2016). Enabling participation of students through school-based occupational therapy services: Towards a broader scope of practice. *British Journal of Occupational Therapy, 79*(3), 188–192. doi:10.1177/0308022615612807

*Cahill, S. M., McGuire, B., Krumdick, N. D., & Lee, M. M. (2014). National Survey of Occupational Therapy Practitioners' Involvement in Response to Intervention. *American Journal of Occupational Therapy*, 68(6), 234-40. doi:10.5014/ajot.2014.010116

*Cahill, S. M., McGuire, B., Krumdick, N. D., & Lee, M. M. (2015). Rural Practitioners' Involvement in Response to Intervention. *Journal of Occupational Therapy, Schools & Early Intervention*, 8(2), 149–156. doi:10.1080/19411243.2015.1040943

Centre for Evidence-Based Medicine. (2019). Oxford Centre for Evidence-based Medicine – Levels of Evidence (March 2009). Hämtad 2019-09-16 från <https://www.cebm.net/2009/06/oxford-centre-evidence-based-medicine-levels-evidence-march-2009/>

*Challita, J., Chapparo, C., & Hinitt, J. (2018). Cognitive aspects of social competence in the current New South Wales Kindergarten to Grade Six Syllabuses. *Australian Occupational Therapy Journal*, 65(6), 544–555. doi:10.1111/1440-1630.12509

*Challita, J., Chapparo, C., Hinitt, J., & Heard, R. (2019). Effective occupational therapy intervention with children demonstrating reduced social competence during playground interactions. *British Journal of Occupational Therapy*, 82(7), 433–442. doi:10.1177/0308022619832467

Dahl, O., & Widestrand, M. (2016). *Elevers uppfattning om arbetsterapi i skolan: - En enkätstudie om arbetsterapeutens roll och interventioner i den svenska skolan.* (Kandidatuppsats, Jönköping universitet, Jönköping) Hämtad från: <http://hj.diva-portal.org/smash/get/diva2:945775/FULLTEXT01.pdf>

Dahlstrand, M. P (2016). Aktivitetens betydelse för barn och ungdom. I A-C. Eliasson., H, Lidström., & M, Dahlstrand (red.), *Arbetsterapi för barn och ungdom* (s. 23–32). Lund: studentlitteratur.

Forsberg., C & Wengström, Y. (2015). *Att göra systematiska litteraturstudier.* Uppl, 4. Stockholm: Natur och kultur.

*Grajo, L. C., & Candler, C. (2017). The Occupation and Participation Approach to Reading Intervention (OPARI): A Community of Practice Study. *Journal of Occupational Therapy, Schools & Early Intervention*, 10(1), 90–99. doi:10.1080/19411243.2016.1257967

Henningsson, H. (2016). Delaktighet i skolmiljön. I A-C. Eliasson., H, Lidstöm., & M, Dahlstrand (red.), *Arbeterapi för barn och ungdom* (s.179–190). Lund: studentlitteratur.

Kielhofner, G. (2012). Model of Human Occupation. Teori och tillämpning. (1:5) Lund:Studentlitteratur.

Kristensson, J. (2014). *Handbok i uppsatt skrivande och forskningsmetodik för studenter inom hälso-och vårdvetenskap*. Falun: Natur och kultur.

Law, M., Cooper, B., Strong, S., Stewart, D., Rigby, P., & Letts, L. (1996). The Person Environment-Occupation Model: A transactive approach to occupational performance. *Canadian Journal of Occupational Therapy*, 63(1), 9-23.
<http://www.search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,uid&db=ccm&AN=107385897&site=ehost-live>

Lei, S. A. (2010). Classroom Physical Design Influencing Student Learning and Evaluations of College Instructors: A Review of Literature. *Education*, 131(1), 128–134.
<https://www.ludwig.lub.lu.se/login.aspx?direct=true&db=eric&AN=EJ917176&site=eds-live&scope=site>

Leigers, K., Myers, C., & Schneck, C. (2016). Social Participation in Schools: A Survey of Occupational Therapy Practitioners. *American Journal of Occupational Therapy*, 70(5), 1–9. doi:10.5014/ajot.2016.020768

Liberati, A., Altman, D.A., Tetzlaff, J., Mulrow, C., Gøtzsche, P.C., Ioannidis, J.P.A.,... Moher, D. (2009). The PRISMA statement for reporting systematic reviews and meta-analyses of studies that evaluate healthcare interventions: explanation and elaboration. *PLoS Medicine*, 6(7), e1000100. doi:10.1136/bmj.b2700

Miller-Kuhaneck, H., & Watling, R. (2018). Parental or Teacher Education and Coaching to Support Function and Participation of Children and Youth With Sensory Processing and Sensory Integration Challenges: A Systematic Review. *American Journal of Occupational Therapy*, 72(1), 1–11. Doi: 10.5014/ajot.2018.029017

*Missiuna, C., Pollock, N., Campbell, WN., Bennett, S., Hecimovich, C., Gaines R., ... Molinaro, E. (2012). Use of the Medical Research Council Framework to develop a complex intervention in pediatric occupational therapy: Assessing feasibility. *Research in Developmental Disabilities*, 33(5), 1443–1452. doi:10.1016/j.ridd.2012.03.018

Munkholm., M. (2016). Aktivitet och hälsa. I A-C. Eliasson., H, Lidstöm., & M, Dahlstrand (red.), *Arbeterapi för barn och ungdom* (s. 43–51). Lund: studentlitteratur.

*Pearson, J., Hocking, C., Tokolahi, E., Vandal, A. C., & Kersten, P. (2018). Cluster-randomised controlled trial of an occupational therapy intervention for children aged 11–13 years, designed to increase participation to prevent symptoms of mental illness. *Child & Adolescent Mental Health*, 23(4), 313–327. doi:10.1111/camh.12270

*Reeder, DL., Arnold, SH., Jeffries, LM., & McEwen, IR. (2011). The role of occupational therapists and physical therapists in elementary school system early intervening services and response to intervention: a case report. *Physical & Occupational Therapy in Pediatrics*, 31(1), 44–57. doi:10.3109/01942638.2010.497180

*Rodrigues, S. M., & Seruya, F. M. (2019). Current Practice Patterns and Perceived Needs of Occupational Therapy Practitioners in Middle Schools. *Journal of Occupational Therapy, Schools & Early Intervention*, 12(1), 144–155. doi:10.1080/19411243.2018.1512066

Rosenberg, L., Pade, M., Reizis, H., & Bar, M. A. (2019). Associations Between Meaning of Everyday Activities and Participation Among Children. *American Journal of Occupational Therapy*, 73(6), 1–10. doi:10.5014/ajot.2019.032508

Schoen, S. A., Miller, L. J., Camarata, S., & Valdez, A. (2019). Use of the STAR PROCESS for Children with Sensory Processing Challenges. *Open Journal of Occupational Therapy (OJOT)*, 7(4), 1–17. doi:10.15453/2168-6408.1596

Skollag (SFS 2010:800). Hämtad från Riksdagens webbplats:https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800

Skollag (SFS 2018:1098). Hämtad från Riksdagens webbplats:
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800

Skolverket (2015). Delaktighet för lärande. Hämtad 2019-09-17 från
<https://www.skolverket.se/getFile?file=3531>

Skolverket. (2016). Skolans arbete för att säkerställa studiero-det räcker inte att det är lugnt, eleverna måste lära sig något också. Hämtad 2019- 09-06 från
<https://www.skolinspektionen.se/globalassets/publikationssok/granskningsrapporter/kvalitetsgranskningar/2016/studiero/studiero-slutrapport.pdf>

Skolverket (2019). Statsbidrag för personalförstärkning inom elevhälsan och specialpedagogik 2019. Hämtad 2019-09-09 från
<https://www.skolverket.se/skolutveckling/statsbidrag/statsbidrag-for-personalforstarkning-inom-elevhalsan-och-specialpedagogik-2019>

Socialstyrelsen. (2015). *Klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa. Svensk variation av International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF)*. (2003-4-1). Hämtad från: <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/klassifikationer-och-koder/2003-4-1.pdf>

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering. (2016). *Vinklåd tolkning snedvrider fynden*. Hämtad 2020-01-13 från <https://www.sbu.se/sv/publikationer/vetenskap-och-praxis/vinklåd-tolkning-snedvrider-fynden/>

Sveriges Arbetsterapeuter. (2016). *För ett jämlikt lärande-arbetsterapeutens roll i skolan*.

[Broschyr]. Hämtad från https://www.arbetsterapeuterna.se/media/1375/for-ett-jamlikt-larande_2016_webb.pdf

United Nations International Children Emergency Fund. (2016). Rättighetsbaserad skola. Stockholm: United Nations International Children Emergency Fund (UNICEF).

Vetenskapsrådet. (2002). Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning. Hämtad 2019-12-10 från <http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf>

World Federation of Occupational Therapists. (2016) POSITION STATEMENT. Occupational Therapy Services in School-based Practice for Children and Youth. Hämtad 2019-11-29 från <https://www.wfot.org/resources/occupational-therapy-services-in-school-based-practice-for-children-and-youth>

*Wilburn, V. G., Wasmuth, S., Fehr, C., Brokamp, K., Shupe, M., Hursey, B., ... Nelson, J. (2019). The Implications of Desk Arrangement on Social Interaction in a Third Grade Classroom. *Journal of Occupational Therapy, Schools & Early Intervention*, 12(1), 86–97. doi: 10.1080/19411243.2018.1474833

Bilaga 1

Resultatet av antal träffar i databaserna i kombination med sökorden.

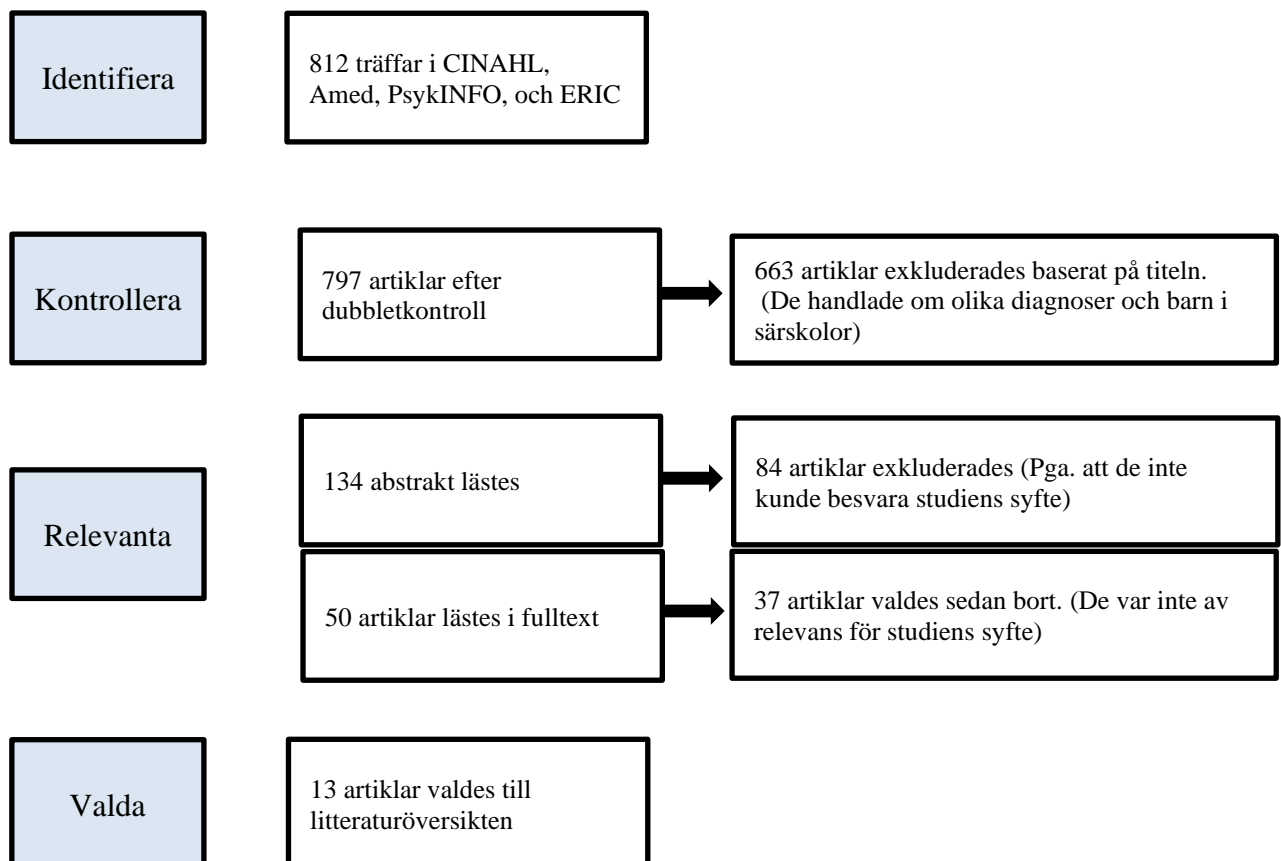
	<i>Sökord</i>	<i>CINAHL</i>	<i>AMED</i>	<i>ERIC</i>	<i>PsykINFO</i>
1	“Occupational therap*”	39 741			19 674
2	Occupational therap*		16 116	2 162	
3	School*	156 868	5 426	696 565	158 776
4	child*		24 509		
5	Participation*			96 292	107 536
6	“Occupational therap*” AND School*	1880			
7	Occupational therap* AND school OR participation			802	
8	Occupational threap* AND School* AND Child*		422		
9	“Occupational therap*” AND School* AND Participation*				1 252
10	“Occuapotional therap*” AND School OR Participation*				8 888

Bilaga 2

Flödesschema som tydliggör granskningsprocessen.

Prisma figuren har inspirerat flödesschemat (Liberati et al., 2009)

Bilaga 3 Artikelmartris

	Artikel	Land	Syfte	Deltagare	Design	Resultat	Tema	Evidensnivå
1	Challita, J., Chapparo, C., Hinitt, J., & Heard, R (2019) Effective occupational therapy intervention with children demonstrating reduced social competence during playground interactions.	Australien	Syfte var att undersöka resultaten av ett socialt färdighetsprogram baserat på Perceive, Recall, Plan and Perform (PRPP) en intervention som riktar sig till kognitiv strategianvändning i sociala interaktioner i skolans utemiljö.	n=16 barn av båda kön i åldern 5-10.	En kvalitativ experimentell cross-over design	Resultatet visar att gruppen som fick interventionen (PRPP) kognitiva strategier för att hantera den sociala interaktionen på skolgården, fick en signifikant förbättring vad gäller att utveckla social delaktighet i skolan	Arbeterapeutiska åtgärder. Skolmiljöns betydelse Faktorer som påverkar samarbetet	3
2	Pearson, J., Hocking, C., Tokolahi, E., Vandal, A. C. & Kersten, P. (2018). Cluster-randomised controlled trial of an occupational therapy intervention for children aged 11–13 years, designed to increase participation to prevent symptoms of mental illness.	New Zealand	Syfte var att undersöka hur en arbetsterapeutisk intervention i skolan kan öka elevernas delaktighet i vardagliga aktiviteter och förebygga psykisk ohälsa	n= 14 skolor	Cluster-RCT	Resultatet visade signifikanta förbättringar i elevernas aktivitetsutförande och på lärarnas ångest. Däremot kunde forskarna inte se att interventionen hade någon förbättring på barnens upplevda psykiska mående.	Arbeterapeutiska åtgärder.	2
3	Leigers, K., Myers, C., & Schneck, C. Land: USA. (2016) Social Participation in Schools: A Survey of Occupational Therapy Practitioners.	USA	Syftena med studien var att identifiera de strategier och praxis som skolbaserade arbetsterapeuter använder för att hantera social delaktighet genom aktivitet, . Samt förklara vilka faktorer som kan påverka interventionsstrategier som tillhandahålls elever med andra primära funktionshinder än autism.	n= 112 var av 102 arbetsterapeuter, de andra var arbetsterapeutassistenter.	Mixad metod, enkätstudie, som avslutas med en öppen fråga.	Resultatet kan antyda att information och utbildning spelar en framträdande roll i att förtydliga roller och skapa förståelse för hur en specifik funktionsnedsättning påverkar social delaktighet i skolan.	Arbeterapeutiska åtgärder. Skolmiljöns betydelse Faktorer som påverkar samarbetet	3
4	Missiuna,C., Pollock, N., Campbell,WN., Bennett, S., Hecimovich, C., Gaines,	Kanada	Studiens syfte vill visa hur resultatet blev efter att två arbetsterapeuter fått utbildning i interventionen P4C.	n= 2600 elever n= 160 lärare I elva grundskolor	Mixad metod med frågeformulär före och efter interventionen, samt	Användningen av P4c modellen fick arbetsterapeuterna att känna att det växte som profession och att det upplevde sig mer nöjda med sitt utförda	Skolmiljöns betydelse	3

	R., Decola, C., Cairney, J., Russel, I D., Molinaro, E., Missiuna, C., Pollock, N., Campbell, W, N., Bennett, S., Hecimovich, C.,Gaines, R., DeCola, C., Cairney, J., Russell, D., & Molinaro, E. (2012) Use of the Medical Research Council Framework to develop a complex intervention in pediatric occupational therapy: Assessing feasibility.				semistrukturerade intervjuer	arbete. De hjälpte lärarna att identifiera eleverna som var i riskzonen. De hjälpte även lärarna med att anpassa klassrummen, verktyg och material. Samt olika strategier som kunde passa en student, en grupp eller hela klassen. Lärarnas upplevelse av P4C intervention var mycket positiv. De tyckte även föräldrarna.	Faktorer som påverkar samarbetet	
5	Reeder, DL., Arnold, SH., Jeffries, LM., & McEwen, IR (2010) The role of occupational therapists and physical therapists in elementary school system early intervening services and response to intervention: a case report.	USA	Syftet med fallrapport var att beskriva inkludering av arbetsterapeut och fysioterapeut i grundskolans Response to Intervention (RTI)- program genom att identifiera och implementera rollansvar och ändra arbetsbelastningen för terapeuter.	n= 5 skolor deltog	Case rapport	"Lathunden" med information som las ut på skoldistriktets intranät, var lätt tillgängligt och hjälpte terapeuterna att göra individanpassad intervention och klassrumsstrategier samt program för en förälder eller lärare.	Faktorer som påverkar samarbetet	4
6	Cahill, S, M., McGuire, B., Krundick, N, D., & Lee, M, M. (2014) National Survey of Occupational Therapy Practitioners' Involvement in Response to Intervention.	USA	Syfte med studien var att beskriva hur arbetsterapeuter runt om i USA är involverade i RTI och deras attityder till att vara involverade i sådana initiativ. Specifikt beskriver de fyra områden: aktuellt engagemang av arbetsterapeuter som utövar RTI, övertygelser från utövare i förhållande till deras deltagande, upplevda hinder för utövarnas engagemang och faktorer som uppfattas som underlättar utövarnas engagemang i RTI.	n= 276 arbetsterapeuter	Enkätundersökning med en mixad metod då enkäten har en öppenfråga som avslutning	I resultat framkom de i likhet med andra studier att lärarna är ovetande om vad en arbetsterapeut kan bidra med. Deltagarna rapporterade att införandet av Arbetsterapeutisk RTI var fördelaktigt och att lärare och administratörer ville att de skulle vara med och tillhandahålla RTI. Men bristen på resurser var den största problemet för att införa RTI.	Skolmiljöns betydelse Faktorer som påverkar samarbetet	3
7	Challita, J., Chapparo, C., & Hinit, J. (2018) Cognitive aspects of social competence in the	Australien	Syftade till att undersöka de sociala färdigheter som förväntas av barn under skolbaserad inlärningsaktivitet i de		Kvalitativ textbaserat tillvägagångssätt	De upptäckte att förekomsten av ett stort antal önskvärda sociala färdigheter representerade i alla sex	Arbetsterapeutiska åtgärder.	4

	current New South Wales Kindergarten to Grade Six Syllabuses.		nuvarande NSW K-6-kursplanerna och de typer av kognitiva strategier som förväntas under sociala interaktioner. Att undersöka vilka specifika kognitiva strategier som barn förväntas att ha vid sociala interaktioner på skolan för att möta sociala och lärandemål som beskrivs i de nuvarande NSW-kursplanerna.			kursplaner. Svårigheter med sociala aspekter av lärande påverkar elevens beteende och därmed delaktighet i skolan. Studenter som använder problemlösningsförmåga för att övervinna hinder kan utvärdera samt välja lämpliga strategier och blir bättre akademiskt. Svårigheter att tillämpa sociala färdigheter i klassrummet kan hämma inläring.		
8	Benson, D. J., Breisinger, E., & Roach, M. (2019) Sensory-based intervention in the schools: a survey of occupational therapy practitioners.	USA	Syftet var att undersöka vilken roll sensory integration interventionen har i skolbaserad arbetsterapi. Genom två huvudfrågor 1. Hur förklarar arbetsterapeuter som jobbar i skolan vilken roll sensory integration interventionen har i skolmiljön. 2. Hur påverkar de senaste trenderna sensorisk baserad arbetsterapi?	n= 94 arbetsterapeuter	Enkätstudie med mixad design.	Lärarens svar visade att när bänkarna sattes i rader gick det från ett kontrollerat kaos till kaos. Läraren kunde inte längre lära ut på bästa sätt. När bänkarna arrangerades i kluster så kunde eleverna socialisera och prata med sina bordsgrannar på ett förmånligare sätt. Men hur miljön i klassrummet ska se ut och arrangeras beror på faktorer som lärarens personlighet och förutsättningar för att lära ut på bästa sätt, samt hur elevsammansättningen i en klass ser ut, men även ljussättning och andra förutsättningar i klassrummet.	Arbetsterapeutiska åtgärder. Skolmiljöns betydelse Faktorer som påverkar samarbetet	3
9	Wilburn,G, V., Wasmuth,s., Fehr, C., Brokamp,K., Shupe,M., Hursey, B., Ross K.,& Nelson J. (2018)The implications of desk arrangement on social interaction in a third grade classroom.	USA	Syftet med denna studie var att bestämma om olika bänkarangemang som är en faktor i klassrumdesign, påverkar social interaktion bland elever i tredje klass.	n= 24 studenter och n=1 lärare.	Mixad design	Lärarens svar visade att när bänkarna sattes i rader gick det från ett kontrollerat kaos till kaos. Läraren kunde inte längre lära ut på bästa sätt. När bänkarna arrangerades i kluster så kunde eleverna socialisera och prata med sina bordsgrannar på ett förmånligare sätt. Men hur miljön i klassrummet ska arrangeras beror på faktorer	Arbetsterapeutiska åtgärder. Skolmiljöns betydelse Faktorer som påverkar samarbetet	

						som lärarens personlighet och förutsättningar för att lära ut på bästa sätt, samt hur elevsammansättningen i en klass ser ut, men även ljussättning och andra förutsättningar i klassrummet.		
10	Cahill, M.S., McGuire, B., Krumdick, D.N., & Lee, M. M. (2015) Rural Practitioners' Involvement in Response to Intervention.	USA	Syftet med denna studie var att beskriva arbetsterapeuter som arbetar på landsbygden, och hur deras uppfattning av ta initiativ till att delta i RTI såg ut. Genom dessa frågor. 1. Hur engagerade är arbetsterapeuter på landsbygden i RtI. 2. Vilka faktorer som begränsande arbetsterapi på landsbygden är relaterade till deras insats i RtI. 3. Deras behov för att kunna bidra till RtI.	n= 275 var av 135var från förorten, 86 från landet och 54 arbetsterapeuter från staden.	Enkätstudie med mixad metod.	Resultatet visade på att arbetsterapeuter i landsbygdssamhällen kunde vara involverade i viktiga RtI-metoder oftare än arbetsterapeuter i stads- och förorts samhällen. Landsbygdsanställda rapporterar denna ökade engagemang trots en upplevd brist på resurser.	Skolmiljöns betydelse	3
11	Grajo, C. L. & Candler, C. (2017) The Occupation and Participation Approach to Reading Intervention (OPARI): A community of practice study.	USA	Syftet var att undersöka om CoP-modellen är effektiv för att förbättra kunskap och åtgärder rörande arbetsterapeuters roll för att stödja barn med lässvårigheter, baserade på OPARI. Både inom skol- och privatbaserad arbetsterapi. Samt vilka är de upplevda resultaten och fördelarna för yrkesverksamma arbetsterapeuter som deltog i OPARI och CoP.	n=12 arbetsterapeuter	Mixad metod med ett pre och posttest. De gjordes kvantitativa mätningar, och kvalitativa i form av en case studie	Deltagarna tyckte att CoP hade varit en livsförändrande process och att den haft en stor meningsfullhet i deras arbete. Att sätta ihop en grupp som i CoP gör det möjligt att byta erfarenheter och lära från varandra. De bidrog till många nya sätt att tänka och gjort sessionerna med eleverna mer fördelaktiga och givande. De fick även deltagarna att reflektera över grundstenarna inom arbetsterapi, samt att de kände ett ansvar för att utveckla sina kunskaper.	Arbetsterapeutiska åtgärder. Faktorer som påverkar samarbetet	3
12	Rodrigues, M. S., & Seruya, M. F. (2018) Current Practice Patterns and Perceived Needs of Occupational	USA	Syftet var att undersöka det nuvarande arbetsmönstret för de arbetsterapeuter som jobbar i mellanstadieskolor, för att kunna anpassa åtgärder i enlighet med riktlinjer för bästa praxis, efterlevnad av de juridiska mandat och förmågan att tillgodose mellanstadieelevers aktivitetsbehov.	n= 64 arbetsterapeuter	En enkätstudie med mixad metod.	Resultat var att deltagarna inte tyckte att de hade adekvata resurser eller tillräckliga utrymmen för behandling för att kunna tillgodose behoven för mellanstadieeleverna. Samt att de vill ha evidensbaserade utbildningskurser för interventioner gällande mellanstadieelever. De	Faktorer som påverkar samarbetet	3

	Therapy Practitioners in Middle Schools.					upplevde även att samarbetet mellan lärare, föräldrar och IEP teamet kunde varit bättre. Arbetsterapeuterna tyckte det var viktigt att utbilda teamen och föräldrarna och lärarna om deras roll, samt att arbetsterapeuterna arbeta för att hjälpa eleverna att nå läroplanens mål.		
13	Benson, D, J., Elkin, K., Wechsler, J., & Byrd, L. Rodrigues, M, S., & Seruya, M, F. (2015) Parent Perceptions of School-based Occupational Therapy Services.	USA	Studiens syfte var att förstå föräldrar vars barn får arbetsterapi i skolan, hur de uppfattar och beskriver inverkan av arbetsterapi på deras barns upplevelse av sin utbildning. Identifiera arbetsterapeutens roll i pedagogiska miljöer och förstå vikten av relationen mellan förälder och arbetsterapeut och dess påverkan på terapins resultat. Dessutom syftar studien till att visa bästa praxis när man tillhandahåller tjänster inom skolsystemet.	n= 9 föräldrar	Kvalitativ intervjustudie	Den största faktorn som påverkade dynamiken i förhållandet mellan förälder och arbetsterapeut var kommunikation. Föräldrarna tyckte kvalitén på kommunikationen var viktigast och att arbetsterapeutens vilja att anpassa sig till den sortens kommunikation som föräldern föredrog hade det största inflytandet på relationen. Föräldrarna kände även ett missnöje kring att arbetsterapeuten inte arbetade med sociala färdigheter då de tyckte det var ett viktigt ämne att arbeta på inom skolan.	Faktorer som påverkar samarbetet	3